

Sygn. I C 132/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 stycznia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Słupsku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR del. Joanna Krzyżanowska
Protokolant:	st. sekr. sądowy Beata Cichosz

po rozpoznaniu w dniu 9 stycznia 2017 r. w Słupsku

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **Bank (...) S.A. w W.**

przeciwko **B. A. (1) i B. A. (2)**

o zapłatę

1. oddała powództwo;
2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 7.217 zł (siedem tysięcy dwieście siedemnaście złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Na oryginale właściwy podpis.

Sygn. akt 132/16

UZASADNIENIE

Powód (...) Bank (...) S.A. w W. w pozwie wniesionym w elektronicznym postępowaniu upominawczym do Sądu Rejonowego Lublin Zachód w Lublinie domagał się zasądzenia solidarnie od pozwanych - B. A. (1) i B. A. (2) kwoty 171.985,27 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 19 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty i kosztami procesu.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że dochodzona wierzytelność wynika z umowy o kredyt hipoteczny indeksowany do CHF zawartej z pozwanymi w dniu 6 grudnia 2006 roku przez (...) SA Spółka Akcyjna Oddział w Polsce (następnie (...) SA, obecnie (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W.). Z uwagi na niewywiązywanie się pozwanych z przedmiotowej umowy, powód w dniu 28 kwietnia 2015 roku wypowiedział umowę wzywając jednocześnie pozwanych do zapłaty wszystkich należności. Ze sporządzonego w dniu 18 stycznia 2016 roku wyciągu z ksiąg banku wynika, że wysokość zobowiązań pozwanych solidarnie wynosi 171.985,27 zł i obejmuje należność główną i wyszczególnione w nim należności uboczne.

Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie stwierdził brak podstaw do wydania nakazu zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym i postanowieniem z dnia 23 marca 2016 roku, na podstawie art. 505³³ § 1 k.p.c., przekazał sprawę do rozpoznania tutejszemu Sądowi.

Pozwani – B. A. (1), B. A. (2) w odpowiedzi na pozew doprecyzowanej w piśmie procesowym z dnia 6 lipca 2016 roku (k. 121), wnieśli o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na ich rzecz kosztów procesu wg norm przepisanych. Pozwani podnieśli zarzut nieważności umowy kredytu, nieważności poszczególnych zapisów umowy, w szczególności dotyczących klauzuli indeksacyjnej, abuzywności niektórych klauzul umownych. Podnosili w szczególności, że stosowany przez powoda kurs (...), po jakim miała następować spłata kredytu był zawyżony, w stosunku do aktualnie obowiązującego kursu tej waluty. Zastosowanie klauzuli indeksacyjnej powodowało, że „pozwanii spłacali raty przedmiotowego kredytu wg niesprawiedliwego kursu walut”.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...) Bank (...) S.A. w W. jest następcą prawnym (...) SA utworzonego z (...) S.A. Spółka Akcyjna Oddział w Polsce.

okoliczność bezsporna

W dniu 6 grudnia 2006 roku B. A. (1) i B. A. (2) zawarli z (...) S.A. Spółką Akcyjną Oddział w Polsce z siedzibą w W. umowę o kredyt hipoteczny nr (...) indeksowany do waluty obcej CHF (frank szwajcarski).

Zgodnie z § 2 umowy Bank zobowiązał się oddać do dyspozycji kredytobiorcy kwotę w złotych, która stanowi równowartość kwoty w wysokości 107.222,51 CHF. Obliczenie równowartości w złotych następować miało według zasad opisanych w Regulaminie.

W § 3 umowy uzgodniono, że kredyt oprocentowany jest według zmiennej stopy procentowej, która na dzień sporządzenia umowy wynosi 3,21417% w stosunku rocznym, z zastrzeżeniem postanowień Regulaminu w zakresie ustalania wysokości oprocentowania. Zmienna stopa oprocentowania ustalana jest jako suma stopy referencyjnej LIBOR 3M (CHF) oraz stałej marży Banku w wysokości 1,25 punktów procentowych. Oprocentowanie kredytu ulega zmianie w zależności od zmiany stopy referencyjnej LIBOR 3M (CHF). Szczegółowe zasady naliczania odsetek, ustalania wysokości oprocentowania oraz zasady zmiany oprocentowania znajdują się w Regulaminie. Kredyt był indeksowany do waluty obcej CHF.

dowód: umowa kredytu hipotecznego k. 34-38

Zgodnie z § 9 ust. 2 Regulaminu w przypadku kredytów indeksowanych do waluty obcej raty kredytu podlegające spłacie wyrażone są w walucie obcej i w dniu wymagalności raty kredytu pobierane są z rachunku bankowego kredytobiorcy według kursu sprzedaży zgodnie z Tabelą obowiązującą w Banku na koniec dnia roboczego poprzedzającego dzień wymagalności raty spłaty kredytu.

dowód: Regulamin k. 39-43

Pismami z dnia 18 marca 2015 roku powód złożył pozwanym oświadczenie o wypowiedzeniu umowy kredytu hipotecznego nr (...) zawartej w dniu 6 grudnia 2006 roku z zachowaniem 30 dniowego okresu wypowiedzenia z uwagi na nieterminową spłatę kapitału kredytu, odsetek i innych należności wynikających z tej umowy.

dowód: wypowiedzenia umowy wraz z potwierdzeniami odbioru k. 44-48

W dniu 18 stycznia 2016 roku powód sporządził wyciąg z ksiąg bankowych nr (...), w którym stwierdził, że pozwani są dłużnikami solidarnymi banku z tytułu powyższej umowy kredytowej oraz że wysokość ich zadłużenia na dzień 18 stycznia 2016 roku wynosi 171.985,27 zł, na które składa się: kapitał w kwocie 161.415,58 zł odsetki umowne w kwocie 1.088,51 naliczone zgodnie z Regulaminem od kwoty kapitału kredytu za okres od dnia 13 stycznia 2015 roku do dnia rozwiązania umowy tj. do dnia 28 kwietnia 2015 roku; opłaty w kwocie 216,39 zł; odsetki ustawowe naliczone od

kwoty kapitału kredytu za okres od dnia następnego po dniu rozwiązania umowy, tj. od dnia 29 kwietnia 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz odsetki ustawowe za opóźnienie od dnia 01 stycznia 2016 roku do dnia wystawienia wyciągu z ksiąg banku w kwocie 9.264,79 zł. Jednocześnie wskazano, że powodowi należą się dalsze odsetki ustawowe za opóźnienie liczone od kwoty kapitału kredytu, za okres do dnia 19 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty.

dowód: wyciąg z ksiąg bankowych k. 49

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu.

Strona powodowa dochodziła od pozwanych zapłaty solidarnie kwoty 171.985,27 zł która, jak wynikało z zestawienia żądania pozwu z wyciągiem z ksiąg bankowych banku, stanowiła sumę należności głównej odsetek umownych, odsetek ustawowych i odsetek ustawowych za opóźnienie z tytułu umowy o kredyt hipoteczny indeksowany do waluty obcej CHF. W ocenie strony powodowej przedmiotowy wyciąg, umowa kredytu i Regulamin, wypowiedzenie umowy kredytu miały stanowić podstawę wykazania powstania, istnienia, wysokości oraz wymagalności dochodzonego roszczenia.

Strona pozwana w istocie nie kwestionowała istnienia w stosunku do powoda wymagalnej wierzytelności. Sformułowała natomiast szereg zarzutów dotyczących m.in. nieważności umowy, abuzywności niektórych klauzul umowy oraz – co jest istotne z punktu wydanego rozstrzygnięcia – nieprawidłowego przeliczenia poszczególnych rat kredytu określonych w walucie franka szwajcarskiego na złotówki, co przekładać się miało na istnienie wierzytelności banku w innej wysokości (niższej w ocenie pozwanych), niż dochodzonej pozwem.

W kontekście tego ostatniego zarzutu strony pozwanej rzeczą Sądu było więc w pierwszej kolejności sprawdzenie, czy przeliczenie rat, a w konsekwencji żądanie strony powodowej jest zgodne z postanowieniami umownymi. Dopiero w razie niesłuszności tego zarzutu, można by rozważać, czy pomimo prawidłowego wyliczenia należności nie należy uznać niektórych klauzul umownych za abuzywne, czy nieważne.

Wobec braku wiadomości specjalnych Sąd dopuścił dowód z opinii biegłej z zakresu rachunkowości na okoliczność ustalenia czy biorąc pod uwagę treść zawartej między stronami umowy, a w szczególności zawarte w umowie zasady obliczania rat kredytowych należność żądana przez powoda została obliczona prawidłowo.

Wobec braku w materiale dowodowym dokumentów, na których opierał się powodowy bank wyliczając żądanie, Sąd na rozprawie w dniu 22 sierpnia 2016 roku zobowiązał pełnomocnika strony powodowej do złożenia w terminie 14 dni harmonogramu spłaty rat kredytowych pozwanych w całym okresie kredytowania zawierającym wysokość poszczególnej raty we frankach, kurs franka na dzień spłaty, wysokości raty w złotówkach (k. 261v.) Powyższe było konieczne o tyle, że o ile strona powodowa załączyła umowę o kredyt, Regulamin, wskazała w piśmie procesowym z dnia 29 czerwca 2016 roku szczegółowo sposób liczenia kursu i poszczególnych rat odwołując się do stosownych zapisów umowy, przedłożyła wraz z pismem z dnia 8 lipca 2016 roku rozliczenie zobowiązania we frankach szwajcarskich, rozliczenie zobowiązania w polskiej walucie, to w kontekście zarzutu strony pozwanej, należało w oparciu o dowód z opinii biegłej, sprawdzić czy zastosowana przeliczona na kurs w złotówkach rata jest zgodna z treścią umowy, tj. z jej § 3. Do tego zaś potrzebne były informacje o kursie franka szwajcarskiego zastosowanego przez bank na dzień spłaty każdej raty. W zakreślonym terminie, informacje te nie zostały jednak przez stronę powodową przedłożone. Wobec powyższego Sąd przesłał akta do biegłej bez tych informacji. Biegła zwróciła akta bez sporządzenia opinii. Tym samym potwierdzone zostało, iż na podstawie materiału dowodowego nie można wyliczyć, czy raty zostały obliczone prawidłowo. Nie budzi więc wątpliwości, iż bez informacji wg jakiego kursu franka szwajcarskiego powód wyliczał wysokość poszczególnych rat, niemożliwym jest zbadanie czy rata była wyliczona zgodnie z umową. Konsekwencją tego było ponowne zobowiązanie powoda do wykonania zarządzenia z rozprawy z dnia 22 sierpnia 2016 roku, w terminie 7 dni pod rygorem zawieszenia postępowania. W reakcji na to zobowiązanie strona pozwana przedłożyła pismo procesowe wraz z harmonogramem spłaty kredytu ale jedynie zawierającego wysokość poszczególnej raty we frankach szwajcarskich. Pomijając już że pozwani nie kwestionowali wysokości raty w walucie CHF, to pismo to, z uwagi na braki, zostało powodowi zwrócone. Sąd zaś postanowieniem z dnia

4 października 2016 roku zawiesił postępowanie. W tym miejscu wskazać należy, iż zawieszenie postępowania ze względu na niewykonanie zarządzenia zmierzającego do przeprowadzenia dowodu było nieprawidłowe, jako że jego nie wykonanie przez stronę nie powoduje niemożności nadania sprawie biegu, dlatego też Sąd postanowieniem z dnia 24 października 2016 roku z urzędu podjął zawieszony postępowanie. Jednocześnie strona powodowa złożyła pismo procesowe datowane na dzień 17 października 2016 roku, do którego załączyła m.in. historię spłaty kredytu z uwzględnieniem kursu CHF, kwoty PLN oraz kwoty CHF, a więc informacje o przedłożeniu których wzywana była przeszło 2 miesiące wcześniej (zarządzeniem z dnia 22 sierpnia 2016 roku ponowionym zarządzeniem z dnia 15 września 2016 roku). Ponieważ dowody te złożone zostały po terminie, a pismo to złożone zostało bez wezwania Sądu, czyli z naruszeniem art. 207 § 7 k.p.c. zostało ono zwrócone. Ubocznie wskazać należy, iż wobec podjęcia z urzędu przez Sąd zawieszony postępowania, okoliczność iż w piśmie tym zawarty był również wniosek o podjęcie zawieszony postępowania, nie ma znaczenia.

Zgodnie z zasadami procesu cywilnego ciężar gromadzenia materiału dowodowego spoczywa na stronach (art. 232 k.p.c., art. 3 k.p.c., art. 6 k.c.). Jego istota sprowadza się do ryzyka poniesienia przez stronę ujemnych konsekwencji braku wywiązania się z powinności przedstawienia dowodów. Do Sądu należy jedynie ocena tego materiału, w tym ocena jakie znaczenie nadać odmowie przedstawienia przez stronę dowodu lub przeszkodom stawianym przez nią w jego przeprowadzeniu (art. 233 k.p.c.), i wydanie na jej podstawie rozstrzygnięcia.

Nie ulega wątpliwości, iż wobec zarzutu pozwanych sprowadzającego się do zawyżenia poszczególnych rat, to strona powodowa była obowiązana do wykazania, że należność wyliczyła zgodnie z postanowieniami łączącej strony umowy. Dla wykazania powyższego nie było wystarczające - jak zdaje się uważać strona powodowa przedstawienie wyciągu z ksiąg bankowych, umowy i Regulaminu. Nie sposób jest zweryfikować zakwestionowane przez pozwanych dokumenty, albowiem nie wiadomo jakie były raty wg. harmonogramu spłaty kredytu, tj. wg. jakiego kursu franka szwajcarskiego były przeliczane. Stosownych dokumentów strona powodowa, pomimo dwukrotnie zakreślonego terminu, nie złożyła. Tym samym powód nie przedstawił materiału dowodowego, który mógłby stanowić podstawę opiniowania przez biegłą. Dowód z opinii biegłej był zaś jak to już wskazano niezbędny do oceny prawidłowości wyliczeń i to przed oceną zarzutów w zakresie abuzywności, nieważności. Podkreślenia przy tym wymaga, iż bezczynność strony powodowej w przedłożeniu stosownych dokumentów, nie znajduje żadnego usprawiedliwienia. Była ona bowiem reprezentowana przez dwóch zawodowych pełnomocników, kwestia zobowiązania do przedłożenia dokumentów została przez Sąd na rozprawie dodatkowo uzasadniona, wreszcie przedłożenie stosownego harmonogramu było w zasięgu możliwości strony powodowej. Powód nie złożył też we właściwym czasie wniosków o przedłużenie ani o przywrócenie terminu.

Oznacza to, że powód nie przedstawił materiału dowodowego w oparciu o który można by zbadać, czy przyjmowany kurs waluty indeksacji był zgodny z umową, co niweczyłoby podstawowy zarzut strony pozwanej o niewłaściwym (niezgodnym z umową), przeliczeniu poszczególnych rat kredytu. Sprawdzenie tego wyliczenia w oparciu o materiał dowodowy przedstawiony przez powoda okazało się niemożliwe. Skoro więc z uwagi na postawę procesową strony powodowej nie można było ustalić czy należność dochodzona pozwem została prawidłowo wyliczona, czyli czy powództwo jest zasadne co do wysokości, należało kierując się treścią art. 233 § 2 k.p.c., uznać twierdzenie strony pozwanej o zawyżeniu rat kredytu za wykazane. Tym samym uznając, iż powództwo jest niezasadne co do wysokości, bezprzedmiotowa była ocena pozostałych zarzutów strony pozwanej.

Z uwagi na powyższe, wobec niewykazania roszczenia co do wysokości, na podstawie art. 6 kc a contrario, przy zastosowaniu art. 233 § 2 kpc, należało orzec jak w pkt 1 sentencji.

O kosztach postępowania Sąd postanowił stosownie do art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. oraz § 2 pkt. 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 roku, w brzmieniu na dzień wytoczenia powództwa (Dz.U z 2015 r. poz. 1804). Na koszty te składało się wynagrodzenie zawodowego pełnomocnika w wysokości 7.200 zł i opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.

Uzupełniając, mając na względzie treść pism strony pozwanej składanych w toku postępowania, ponownie wyjaśnić należy, że zobowiązanie strony powodowej do przedstawienia symulacji kredytu hipotecznego zawartego w dacie zawierania umowy przez pozwanych w złotych z przedstawieniem harmonogramu spłat takiego kredytu i łączną sumą spłat która byłaby dokonana, nie służyło celom dowodowym, a jedynie miało zobrazować pozwanym, czy rzeczywiście zobowiązani byliby do spłaty niższej kwoty - tak jak uważali pozwani - gdyby otrzymali kredyt w złotych, a nie we frankach szwajcarskich. Symulacja taka miała na celu zbliżenie stanowisk stron i umożliwienie im prowadzenia rozmów ugodowych. Koncepcję taką poparł znajdujący się wówczas na sali pełnomocnik powoda. Przy czym niezastosowanie się strony powodowej do tego zarządzenia, nie niosło za sobą żadnych negatywnych konsekwencji procesowych.

Na oryginale właściwy podpis.